

Ministrstvo za kulturo
dr. Vasko Simoniti, minister
Maistrova 10
1000 Ljubljana

Ljubljana, 14. 7. 2020

ZADEVA: Dopis sindikata GLOSA Vladi Republike Slovenije z dne 2. 7. 2020

Spoštovani gospod minister,

V zvezi z dopisom sindikata GLOSA Vladi RS z dne 2.7.2020 vam posredujem pojasnila, kot sledijo v nadaljevanju. Prilagam tudi stališča g. Branka Robinšaka in g. Petra Đorčevskega, umetniških vodij po pooblastilu.

Ko sem 27. 4. 2019 prevzel mesto vršilca dolžnosti ravnatelja, sem se najprej seznanil z aktualnim stanjem v hiši:

- finančna situacija je bila na videz stabilna, vendar se je kmalu pokazalo, da videz vara in na podlagi prenesenih stroškov iz prejšnjih let in finančne politike iz prvih štirih mesecev se je negativno stanje zelo približalo 400.000 €;
- višina splošnih stroškov in stroškov vzdrževanja objekta ni bila natančno ovrednotena;
- marketinške aktivnosti so bile omejene na (precej neuspešno in stihijsko) pospeševanje prodaje vstopnic in abonmajev, odsotne so bile marketinške strategije, strategija pridobivanja sponzorjev ni obstajala, sodelovanja so obstajala v glavnem le v povezavi z oddajanjem prostorov zunanjim partnerjem;
- odnosi med zaposlenimi so bili krhki in na meji znosnega (velikokrat so nesoglasja med zaposlenimi in vodstvom dobivala epilogue na sodišču, kar nekaj postopkov je še v teku), umetniška kvaliteta je zaradi medsebojnega nezaupanja in krize vodenja trpela, posledično je upadal tudi obisk;
- prihajalo je do opaznih razlik v višinah honorarjev za umetniške ekipe (režiserji, scenografi, kostumografi...);
- tehnična služba je diktirala tempo hiše, zaradi nedosledne vodstvene prakse in nespoštovanja pravil razporejanja na delo (tudi posledica kadrovske podhranjenosti)

je prihajalo do neljubih situacij, razširjeno je bilo tudi stimuliranje delavcev v obliki dodatnih pogodb, ki so jih bili nekateri deležni, drugi pa ne;

- zaradi različnih »premeščanj« kadrov med različnimi službami in delovnimi mesti je prišlo do večjih odstopanj pri skladnosti s sistemizacijo delovnih mest, kar zelo otežuje fokusiran nadzor nad izvedbenimi kompetencami sodelavcev;

- Sklep o ustanovitvi je birokratsko omejeval zaposlitve pomočnikov (umetniških vodij) s področja opere in baleta;

- zaradi večletne finančne podhranjenosti in posledično pomanjkljivega vzdrževanja zgradbe je prihajalo do večjih okvar, ki se jih ni nihče lotil sistematično, odpravljalo se je le najnujnejše in najakutnejše probleme. Tako je še osem let po prenovi puščala streha, da so stene po hiši vlažne in v tretjem nadstropju ves čas potrebni škafi, voda je prodirala tudi mimo električnih vodov, kar je predstavljalo neposredno nevarnost za zaposlene. Klimatske naprave niso bile servisirane od prvega dne delovanja dalje, izkazalo se je, da so bile tudi napačno izvedene mimo izvedbenih projektov, skoraj vsak mesec je bilo potrebno zamenjati kakšno črpalko v vrednosti več tisoč Evrov. Zelenica, ki se uporablja kot zeleno parkirišče, je bila povsem dotrajana, nujna je bila generalna obnova;

- v mesecu septembru je bila izvedena notranja revizija za leto 2018, ki je delovanje zavoda ocenila na splošno pozitivno, med drugim pa je prišlo do ugotovitev:

- neustrezna Pravilnika o izdajanju postopkov oddaje evidenčnih naročil ter o računovodstvu,

- odsotnost prevzemnih dokumentov,

- naročanje blaga in storitev brez preverjanja konkurence in naročanje brez sklenitve pogodbe nad 10.000 €,

- odsotnost dokazil o opravljenem delu po podjemnih pogodbah,

- odsotnost zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni,

- vstopni DDV se ne odbija,

- v Sklepu o ustanovitvi ni opredeljene tržne dejavnosti.

V dobrem letu vodenja SNG Opera in balet Ljubljana sem na podlagi zgoraj ugotovljenih dejstev ukrepal:

- na podlagi aktivnega upravljanja financ in odličnih rezultatov pri prodaji vstopnic smo do konca leta 2019 nadoknadili primanjkljaj in leto končali s skoraj 100.000€ presežka prihodkov nad odhodki (s katerimi smo dvakrat presegli letno kvoto iz sanacijskega načrta), navkljub ogromnim zneskom nepredvidenih materialnih stroškov iz naslova odprave okvar kot posledic nevzdrževanja;

- pristopili smo k aktivni evalvaciji splošnih stroškov in stroškov vzdrževanja objekta;

- s povečanimi marketinškimi aktivnostmi in smo presegli blagajniški izkupiček v primerjavi z letom prej, prodaja abonmajev se je po večletnem negativnem trendu popravila za cca. 10%, potekajo resni razgovori s potencialnimi sponzorji (generalni pokrovitelj, pokrovitelji premier, vozni park...);

- z umetniškima pooblaščenima vodjema smo vložili veliko truda v umiritev situacije znotraj umetniških korpusov, rezultati so bili kmalu vidni, predvsem v operi in -

orkestru, kjer je bilo stanje najbolj akutno, je prišlo do vidnega izboljšanja razmer, kar seveda reflektira tudi v samo kvaliteto uprizoritev in posledično večjo obiskanost predstav;

- kjer je le bilo možno, smo z zaposlenimi dosegli izvensodne poravnave, drugje še iščemo možnosti za rešitve v obojestransko zadovoljstvo;
- uravnotežili in poenotili smo kriterije honorarjev za umetniške ekipe;
- v tehnični službi smo dosegli odpravo nelegalnih dodatnih pogodb, sprejeli pravilnik o delovnem času tehnike, zamenjali smo vodjo tehnike, nekaj problematičnih delavcev je bilo nadomeščenih, predvsem pa je bila jasno razčiščena vloga tehnične službe znotraj organizacijske strukture javnega zavoda;
- Svet zavoda je na moj predlog odobril uskladitev akta o sistemizaciji z dejanskim stanjem in potrebami;
- spremembe in dopolnitve Sklepa o ustanovitvi je so v obravnavi na Vladi RS;
- v nekaj mesecih smo uspeli pridobiti ustrezno dokumentacijo in načrte za obnovo strehe in posledic večletnega zamakanja hiše, Ministrstvo za kulturo RS je sprostilo sredstva iz bančnih garancij izvajalcev, v začetku leta 2020 je bila izvedena sanacije strehe in ostalih posledic;
- glede na nezadovoljstvo zaposlenih s klimatskim sistemom tako v upravi kot v ostalih prostorih, tako na odru kot pred odrom in v dvorani, smo pridobili pri MK RS sredstva za meritve delovanja klimatskih naprav in pripravljamo načrt celostne prenove sistema, pred mesecem dni smo izvedli (prvič po obnovi) čiščenje in dezinfekcijo klime;
- jeseni 2019 smo obnovili parkirno zelenico, da je sedaj okolica hiše zgledno urejena;
- v zvezi z notranjo revizijo za leto 2018:
  - sprejemanje obeh Pravilnikov je bilo v času revizije že v teku,
  - prevzemni dokumenti so postali stalnica,
  - javno naročanje je pod strogim nadzorom, prav tako vsebina pogodb,
  - dokazila o opravljenem delu so postala pogoj za izplačilo pogodb,
  - vsi sodelavci so zavarovani,
  - vstopni DDV smo začeli obračunavati s 1.1.2020,
  - pristojni pri Ministrstvu za kulturo RS so ugotovili, da zaradi nizkega odstotka (1 %) v Sklepu o ustanovitvi ni potrebno dodatno definirati tržne dejavnosti in ta lahko ostane v okviru javne službe.

V vsem tem času so se postopoma krepili pritiski sindikatov, predvsem sindikata Glosa, katerega predstavniki in člani (Andrej Sraka, Tadej Kenig ter predsednik Mitja Šuštar) so bili do mojega prihoda vajeni diktirat (vodit) ustroj in delovanje hiše. Glede na to, da sem ustaljene prakse prekinil in zajezil postopke samoupravljanja, legaliziral delovanje in prekinil nekatere finančne tokove, se pritiski in izsiljevalski postopki krepijo iz dneva v dan (proti meni vloženi dve popolnoma absurdni kazenski ovadbi, pisma z lažnimi vsebinami, naslovljena na Vlado RS in Ministrstvo za kulturo RS, medijske diskreditacije...), kar se kaže tudi v pričujoči dokumentaciji.

Navedbe sindikata Glosa so večinoma pavšalne, nepopolne, včasih tudi neresnične, pogosto pa omalovažujoče do posameznih zaposlenih v zavodu - vse z očitnim namenom, da problematiko predstavi kot katastrofično in kot tako razlog za nujno intervencijo ustanovitelja.

V priloženih pojasnilih mojih sodelavcev Branka Robinšaka in Petra Đorčevskega je dejanska situacija na posameznih področjih dela zavoda podrobno osvetljena drugače, kot jo opisuje sindikat Glosa. Uvodoma pa bi se rad izjasnil samo o nekaterih očitkih – o očitkih prejšnjim vodstvom v zgodovinskem orisu uvodnega dela dopisa sindikata Glosa se ne morem izrekati:

Sindikat Glosa me obdolžuje izmišljanja skovanke »umetniški vodja po pooblastilu«. Pojasnujem, da je poimenovanje »... po pooblastilu« ustaljeno poimenovanje za javnega uslužbenca (ki ni položajni uradnik ali funkcionar), ki ga poslovodni organ osebe javnega prava pooblasti za izvrševanje pravic in dolžnosti delodajalca na podlagi 2. odstavka 4. člena ZJU.

Očita mi, da je podaljšanje roka za prijav na razpis prostih delovnih mest pomočnikov ravnatelja (umetniških vodij) neustrezno, ker da bo povzročil negativne posledice. Pojasnujem, da ne drži, da je bil razlog za podaljšanje prijavnega roka to, da za ti delovni mesti ni zanimanja – v osemdnevnem roku smo prejeli 6 prijav za obe delovni mesti skupaj. Rok je bil podaljšán zaradi sprva prezrtega spoznanja, da terja kvalitetna priprava večletne vizije dela, ki jo morajo kandidati predložiti ob prijavi, več kot samo osem dni časa, prav tako pa zaradi možnosti čim širšega nabora kandidat in kandidatov.

Sindikat GLOSA mi očita, da sem soliste in orkestre prisilno poslal na čakanje na delo doma, ne pove pa, da je bilo vsem glasbenikom orkestra in vsem opernim pevcem sprva odrejeno delo na domu, in sicer za obdobje od 13.6.2020 do 20.4.2020. Orkestrskim glasbenikom je bilo nato odobrenih 5 dni odsotnosti z nadomestilom plače (40/1-6 člen Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti) in šele potem čakanje na delo na domu za obdobje od 29.4.2020 naprej. Pet dni odsotnosti z nadomestilom plače (40/1-6 člen Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti) in čakanje na delo doma po 29.4.2020 je bilo nato odrejeno tistim opernim pevcem (14), ki niso bili predvideni v zasedbi za operni predstavi Cavalleria rusticana in Glumači, ostali (11) so nadaljevali z delom na domu.

Sindikat kot problem izpostavlja, da v zavodu ni zaposlenega baletnega korepetitorja, ne pove pa, da je zagotovljeno stalno sodelovanje korepetitorja – zunanjega sodelavca.

Očitki vodji OE Tehnika g. Matjažu Šternu niso utemeljeni. Trditev sindikata Glosa, da vodje OE Tehnika odreja, kdaj naj se začne upevanje opernega zbora, je zavajajoča, ker ji ni dodan opis okoliščin dogodka, poleg tega pa je navedba tudi neresnična, ker ni šlo za odrejanje tega, kdaj na operni zbor začne z upevanjem,

temveč kdaj naj se zglaši »v masko«. Priprava ženskih frizur v primeru predstave – premiere Luisa Miller je zaradi velikega števila zahtevnih frizur, katerih priprava je bila časovno bolj ekstenzivna kot pri ostalih predstavah zahtevala takšno organizacijo dela frizerk, da bi bile frizure pravočasno oblikovane. Delovna mesta frizerk lasuljark maskerk so sistemizirana v OE Tehnika, katere vodja je g. Matjaž Štern. Zaradi že navedene specifik predstave je vodja OE Tehnika organiziral delo frizerk tako, da je bilo zagotovljeno pravočasno oblikovanje frizur pred glavno vajo, kar je bilo povezano z nekoliko zgodnejšim prihodom opernega zboru v službo oziroma na upevanje kot običajno.

Menim, da navedbe sindikata Glosa v zvezi z delom g. Martinčiča, bivšega vodje OE Tehnika, sodijo v kontekst zgodovinskega orisa – ob tem moram omeniti, da sem z veliko težavo uspel prepričati g. Martinčiča, da se upokoji (letos in ne lani, kot je navedel sindikat Glosa). Dejstvo je, da je področje dela vodje OE Tehnika izredno široko in da nekdo, ki na novo zasede to delovno mesto, potrebuje veliko časa, da spozna posebnosti delovnega procesa in tehnologije. Pri tem je pomembno daljše prehodno obdobje, ko novi sodelavec potrebuje najrazličnejše informacije od prejšnjega. In v tem smislu sedanji vodja OE Tehnika občasno sodeluje z g. Martinčičem.

Izvedba del v OE Tehnika poteka v skladu s predpisi, evidence se vodijo za vse zaposlene v OE Tehnika.

Sindikata Glosa ponovno izpostavlja vprašanje dela delavcev OE Tehnika na t.i. zunanjih prireditvah, čeprav smo mu stališče že pisno pojasnili. Naše stališče temelji na ugotovitvah notranje revizij poslovanja za leti 2017 in 2018. Obe sta ugotovili, da je, dokler tržna dejavnost ni opredeljena v ustanovitvenem aktu, vsa dejavnost zavoda v javnem interesu.

V zvezi z zadevo Živa Ploj Peršuh poudarjam, da ravnatelj ne more biti odgovoren za odločitve sodišča, se pa pridružujem začudenju orkestrskih glasbenikov in tudi drugih v in izven zavoda nad njo. Zaradi več razlogov je zavod je pri Vrhovnem sodišču vložil predlog za dopustitev revizije sodnega postopka.

Med pavšalnimi očitki javnim uslužbencem, zaposlenim v OE Skupne strokovne službe (uprava), da nekateri delavci uprave delajo slabo, malo, nič, neažurno, da so nesposobni, nekompetentni in pri delu počasni, lahko ovržem navedbo, da so ravnatelji poskrbeli za dodatne zaposlitve »svojih« ljudi. Številčno stanje zaposlenih v OE Skupne strokovne službe (brez ravnateljev in umetniških vodij) po letih je: 2012 – 21; 2013 – 20, 2014 – 20, 2015 – 19; 2016 – 19; 2017 – 19; 2018 – 20; 2019 – 20; 2020 – 20. Pri tem je treba upoštevati, da smo morali eno zaposlitev realizirati zaradi inšpekcijsko ugotovljenih elementov delovnega razmerja. Brez prevelikega odmika lahko rečemo, da je število zaposlenih v OE Skupne strokovne službe (brez ravnateljev in umetniških vodij) v zadnjih 10 letih stalno. Glede ostalih očitkov lahko povem, da konkretnih pritožb na delo javnih uslužbencev, zaposlenih v OE Skupne strokovne službe, ni bilo, da pa si, ne glede na to, prizadevam k povečanju učinkovitosti dela z optimizacijo posameznih delovnih procesov.

Staš Ravter,

ravnatelj

Prilogi:

- Stališča umetniškega vodje opere po pooblastilu
- Stališča umetniškega vodje baleta po pooblastilu
- Stališča predsednika Sveta zavoda Tomaža Rodeta

Poslati:

- vasko.simoniti@gov.si
- gp.mk@gov.si

V vednost:

- Igor.Tersar@gov.si
- damjan.damjanovic@gov.si
- branko.robinsak@opera.si
- petar.dorcevski@balet.si
- matjaz.stern@opera.si
- ivan.pal@opera.si

Branko Robinšak
Gmajna 20
1357 Notranje Gorice

Ljubljana-Notranje Gorice 11.7.2020

Vlada Republike Slovenije
Gregorčičeva ulica 20-25
1000 Ljubljana

Zadeva: odgovor na pismo Sindikata Glosa in njegovega predstavnika g.Mitja Šuštarja Vladi Republike Slovenije z naslovom Zaskrbljujoče stanje v Slovenskem narodnem gledališču Opera in balet Ljubljana.

Spoštovani,

kot umetniški vodja po pooblastilu SNG Opera in balet Ljubljana, sem dolžan odgovoriti in pojasniti mnoge stvari, ki jih g.Mitja Šuštar navaja v pismu, naslovljenem Vladi Republike Slovenije.

Kot prvo moram opozoriti na dejstvo, da se zgodovinsko gledano problemi okoli SNG Opera in balet Ljubljana ne začenjajo z nepravilnim imenovanjem dr.Boruta Smrekarja s strani takratne ministricke za kulturo g.Andreje Rihter, ampak mnogo prej. G.Šuštar tega seveda ne more vedeti, saj zadevo spremlja bistveno manj časa kot jaz. Sam sem debitiral v Ljubljanski operi leta 1983 in bil zaposlen kot solist do leta 1987, nakar sem odšel najprej v Salzburg in potem še v nekaj evropskih opernih gledališč. Leta 2000 sem se na povabilo dr.Smrekarja vrnil v SNG Opera in balet, kjer sem ostal do danes kot solist z nazivom prvak, zadnje leto pa še umetniški vodja po pooblastilu ravnatelja. Prav zaradi tega je moj pogled na probleme, ki se vedno znova pojavljajo v skoraj enaki obliki zadnjih skoraj 40 in več let popoloma drugačen. Veliko bi bilo potrebno napisati predvsem o mednarodno zaostalem odnosu do operne umetnosti kot take pri nas v Sloveniji s strani politično odgovornih kadrov nekaj desetletji nazaj. Z vsemi problemi, ki so bili ustvarjeni prav po nepotrebnem, predvsem zaradi nepoznavanja materije in pomanjkljivega odnosa, do te za državo reprezentativne veje umetnosti, je stanje vedno znova, kot tudi sedaj, označeno s stopnjo alarmantnosti. Tako na kratko »čez palec«, se problematika vedno znova vrta okoli podfinanciranja javnega zavoda, pa tudi okoli zastarele še socialistične zakonodaje, ki zavod uvršča v javni sektor in umetnike enači z javnimi uslužbenci. Stanje se vedno znova kaže kot odsev splošnega stanja duha v družbi in politiki.

Mogoče bi si dovolil komentirati ocene o bivših direktorjih s strani g. Šuštarja, ki govori o nezakonitih imenovanjih npr. dr Smrekarja, s katerim sva se sicer umetniško razšla, pa vendar mu moram priznati uspehe v njegovem času direktorovanja. V njegovem času je SNG Opera in balet Ljubljana dosegala uspeh za uspehom, predvsem s koprodukcijami s Cankarjevim domom. Vstopnice so se prodajale v desetisočih.

Tudi njegovega naslednika Kristijana Ukmarja sem doživel popolnoma drugače kot ga opisuje g.Šuštar. Prava škoda je bila, da je g. Ukmar prevzel to funkcijo! On je eden največjih slovenskih poznavalcev opere na Slovenskem in nasploh in kot vodilni dramaturg bi moral to delo opravljati še danes in biti v ozadju kot nekakašna strokovna siva eminenca in zelo spoštovana osebnost, kar bi bilo za našo operno hišo zelo dobrodošlo. V ozadju je bil osebni spor med Smrekarjem in Ukmarjem, ki ga ne eden ne drugi nista znala pogladiti in

profesionalno sinergijo postaviti v prid opere in operno-baletne umetnosti. Seveda, ker je bil Kristijan Ukmar predsednik sindikata Glosa, je ocena g. Šuštarja naklonjena njemu in je zato pristranska.

Navkljub Bervarjevim zdrsom na finančnem polju, mu je kljub temu treba priznati uspehe, ki so neizpodbitni. Predlagal je kar tri nagrajence iz Prešernovega sklada, kar se do takrat ni zgodilo desetletja. Tudi on je želel opero pripeljati nazaj v čase koprodukcij s CD in to mu je delno tudi uspelo. To je bilo v času, ko se je operno-baletna hiša obnavljala in iz tega obdobja je veliko zamer in očitkov, delno tudi upravičenih. Pa bi o tem mogoče kdaj drugič ob kakšni drugi priliki!

Vodenje prejšnje alterscenske nomenklature, ki jo je posebljal Peter Sotošek Štular, si bomo najverjetneje vsi skupaj zapomnili, kot čas praznih dvoran zaradi »odpuljenih« produkcij in neverjetnega privatiziranja vsega, kar se je dalo! Zapomnili si bomo tudi direktorjevo dilemo o nadomeščanju korepetitorjev s sintisajzerji! Opera in balet sta izgubili veliko obiskovalcev in moja prva naloga pri prevzemu funkcije je bila postaviti tak repertoar, ki bo spet nazaj pripeljal publiko in šele kasneje nadaljevati s težjimi in zahtevnejšimi opernimi deli.

Ansambel je bil brez pravih profesionalnih izzivov, tako na solistični, kot tudi zboristični in orkestralni platformi. Bil je tudi zelo nediscipliniran, nazainteresiran in zaradi tega je stagniral. V samo pol leta sem s svojim delovanjem in profesionalnim poznavanjem in s podporo ravnatelja Ravterja, uspel bistveno zvišati nivo videnega in slišane na opernih deskah. Pripeljal sem take dirigente, da mi nihče ni mogel ničesar očitati v zvezi z njihovo kvaliteto. Spomnim se, da so za dirigentko Yi Chen-Lin orkestraši izglasovali 85% pozitivno podporo, česar se ne spomnim v vsej svoji karieri v Ljubljanski operi. Tudi solisti so še v mnogo višjem procentu odobraval sodelovanje z njo. S pomočjo nekaj najosnovnejših trikov na odru sem bistveno izboljšal akustiko na odru in s tem tudi v dvorani. Tudi vse interpretacije so zvenele bistveno drugače. Bilo je več umetnosti in manj agresije. Na žalost je vse skupaj odplavalo mimo ušes in oči slovenske operne kritike, ki tega verjetno ni hotela ne videti in tudi ne slišati. In to so mi priznavali tudi predstavniki sindikata Glosa, ki svojih hval niso skrivali do natančno določenega trenutka, ki ga bom opisal kasneje in, ki je jedro trenutnega spora.

Odgovori na očitke iz alineje

Operni solisti:

-G. Rode, kljub pravnomočni sodbi, zavlačuje s postopki oziroma ravna zoper določenega opernega pevca-prvaka, tako dolgo, da povzroči zavodu dodatnih (vsaj) 10.000.00 E izdatkov,,....

Kot napisano zgoraj, je jabolko spora dodeljevanje naziva prvaka za nazaj nekemu kolegu, ki se za ta naziv toži z opero že nekaj let in, ki poizkuša tudi s prevarami in s pomočjo sindikata doseči svoje. S strani sodišča mi je bilo dodeljeno, da ocenim še dve vlogi, ki jih bivši umetniški vodja ni ocenil s dodelitvijo števila točk za izvedene vloge. Sam sem eno od teh vlog ocenil kot zahtevno, za kar pravilnik dodeljuje 20 točk. Za drugo, mnogo manjšo, pa to nisem mogel storiti, ker mi to profesionalna etika ne dopušča. Vloga je resnično premajna, da bi si nekdo z njo zaslužil točke za naziv prvaka. Seveda sedaj nastane problem, saj kdor spor dobi ali izgubi, plača »ceh« in vse stroške. In za to gre!!! Kriv pa je seveda tisti, ki si je tako točkovanje izmislil in tudi tisti, ki preživeti samoupravno-socialistični model napredovanj podpira do te mere, da prihaja do tako neumnih sporov in se z njimi izgublja energija in še tisto malo umetniške sinergije.

-kljub temu, da solisti izpostavijo svoje predloge za izboljšanje dela, vodstvo za to nima posluba

Ne spomnim nobenega poziva, da bi mi kdo od solistov prinesel kakšen predlog na to temo. Kolegi solisti, nekateri seveda, nenehno opozarjajo, da imajo preveč dela. To je storil kolega, ki me je prosil, da vsled njegove starosti zmanjšam njegov obseg števila predstav za 20%. Po preverbi sem ugotovil, da ima omenjeni kolega 18 predstav NA LETO!!! (Ko sem bil sam angažiran v evropskih gledališčih sem včasih pel do 14 predstav NA MESEC!!!) Sicer pa kolegi solisti ne skrivajo pohval na izbiro dirigentov in delo z njimi.

-priznanih hišnih vrhunskih solistov se marsikdaj ne zaseda, rajši se mastno plačuje povprečne goste

To je floskula neverjetnih razsežnosti, stara in z dolgo brado, ko se je to res dogajalo, vendar pred mojim časom, mogoče še v času prejšnjega vodstva.

Vsak od kolegov solistov, ki seveda ustreza profesionalnim standardom, je angažiran z največjim veseljem in zadovoljstvom, kar bo vsak pošten kolega potrdil! Podpovprečne kolege ne morem zasesti za zelo zahtevne vloge, ker to ni pošteno do občinstva. V enem letu sem na operni oder pripeljal najmanj tri mlada slovenska imena in na to sem ponosen!

Za zaključek mi dovolite napisati še nekaj misli, ki jih moram izpostaviti zaradi razjasnitve celotne situacije.

Na razpis za umetniškega vodjo se nisem in se ne bom prijavil iz sledečih razlogov:

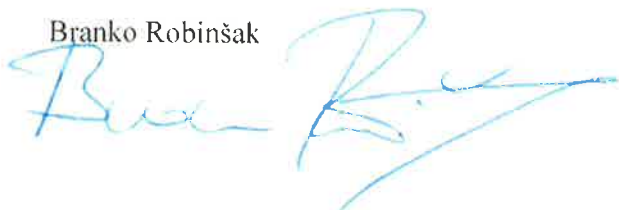
Pravilnik določa, da ima umetniški vodja največ 52. plačilni razred. Sam sem sedaj v 57. plačilnem razredu, ki sem si ga pridobil s trdim delom. Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani, nagrado Prešernovega sklada, Smrkoljevo nagrado in 37 let domače in mednarodne umetniške kariere. Ker sem pred upokojitvijo, mi je bilo s strani SPIZ-a odsvetovano, da spreminjam plačilni razred za 5 razredov nazaj. Ker mi glas še vedno služi in ker tudi delam na tem, tako da živim na discipliniran način, bom še kašno leto rajši posvetil nastopanju.

Kot drugo pa ne morem skriti razočaranja nad kolegi, med solisti in vsemi tistimi, ki so me pred sprejemom te funkcije podpirali in me k temu tudi nagovarjali. Tudi tisti, ki sedaj pišejo ovadbe proti meni! Razočaran sem nad nevejetnim pomanjkanjem umetniške etike in morale kolegov, ki so v takem sistemu postali agresivni in napadalni birokrati in, ki kot umetniki ne pomenijo več nič. Postali so lenuhi, prevaranti, bleferji, intriganti in umetnost beži stran od njih. Kregajo se z belim kruhom, ki jim ga tak sistem omogoča in ne znajo ceniti, kaj pomeni imeti stalni mesečni dohodek (sam sem bil 13 let v tujini svobodni umetnik in živel sem iz projekta v projekt).

Samo v razmislek: opera je reprezentančna kategorija vsake civilizirane evropske države. Naši severni in južni ter vzhodni sosedje imajo to zadovoljivo rešeno, mi smo pa ostali kot nek »otoček sredi jezera, gori pa cerkvica.....«

Pozdravljam vas z globokim spoštovanjem

Branko Robinšak

Spoštovani,

kot pooblaščenec za vodenje umetniško strokovnega dela za področje baleta (umetniški vodja po pooblastilu ravnatelja) podajam pojasnila glede navedb sindikata Glosa, kolikor niso zajeta v uvodu ravnatelja. Navedbe sindikata Glosa so citirane, pod vsako od njih je moje pojasnilo.

- Balet (oziroma celotno hišo) de facto vodi gospod Rode, Petar Đorčevski kot umetniški vodja nima prave besede.

Uvodoma poudarjam, da po pooblastilu ravnatelja povsem samostojno opravljam naloge umetniškega vodje baleta in sprejemam dnevne in programske odločitve ne da bi bil izpostavljen kakršnim koli poskusom vplivanja od g. Rodeta. Zato štejem trditev sindikata Glosa, da g. Rode *de facto* vodi balet oziroma kar celotno hišo, za trditev brez sleherne podlage v resničnem stanju.

- V baletnem večeru Nismo pozabili na vas so uradno plesali plesalci SNG OBL, a dejansko je plesalo par domačih solistov, drugi so ostali doma na čakanju. Plešejo predvsem gostje, tudi iz Maribora in tujine, ki so odlično plačani. Rajši financirajo druge, lastnim delavcem pa nočejo zagotoviti dela, čeprav je to njihova dolžnost.

Baletni koncert *Nismo pozabili na vas*, ki je bil 3. junija 2020 in katerega je neposredno prenašala RTV Slovenija na 2. programu Televizije Slovenija, je bil realiziran v koprodukciji SNG Opere in baleta Ljubljana in Društva baletnih umetnikov Slovenije. V tem okviru je SNG Opera in balet Ljubljana zagotovila sodelovanje najboljših baletnih solistov, medtem ko je Društvo baletnih umetnikov Slovenije angažiralo ostale baletne soliste. Če in koliko je slednje soliste Društvo baletnih umetnikov Slovenije plačalo, mi ni znano, s polno odgovornostjo pa lahko in moram zapisati, da jih SNG Opera in balet Ljubljana ni plačala. Tako se očitek sindikata Glosa, da SNG Opera in balet Ljubljana odlično plačuje oziroma financira goste, izkazuje za neresničnega, pa tudi zlonamernega. Koprodukcijski značaj baletnega koncerta je bil namreč obširno predstavljen na 37. redni seji Sveta SNG Opera in balet Ljubljana (2.6.2020) v točki dnevnega reda, ki je bila na sejo uvrščena na predlog enega od članov sveta in predstavnika sindikata Glosa, na tej seji pa je bil prisoten tudi predsednik sindikata Glosa g. Mitja Šuštar. Naj dodam, da je bil neposredni televizijski prenos tega baletnega koncerta, vsaj po meni dostopnih informacijah, v zgodovini slovenskega baleta edini primer neposrednega televizijskega prenosa baletnega dogodka.

- Ravno tako ni zaposlenih niti sistemiziranih baletnih mojstrov

Zavedam se tega pomanjkanja in dogovorjeno je, da se to delovno mesto, za katerega se sicer zahteva VII/2 stopnja izobrazbe, sistemizira, pri čemer bodo možnosti za zasedbo tega delovnega mesta odvisne od prostora v kadrovskem načrtu zavoda, kar pa je povezano tudi z dinamiko upokojevanja javnih uslužbencev, ki že izpolnjujejo pogoj za starostno ali poklicno upokožitev.

- Baletni ansambel konstantno opozarja, da potrebujejo treninge, vendar jim jih niso omogočili, medtem ko so v opernih prostorih vadili domači in tuji gostje. Tudi po razglašenem koncu epidemije korona virusa bolezni se vodstvo ni potrudilo poiskati rešitev, baletni ansambel je povečini moral ostati doma.

Pri dinamiki pozivanja baletnih plesalk in plesalcev, da se s čakanja na delo doma vrnejo na delo, sem upošteval načelo postopnosti, predvidene javne nastope v mesecu juniju in nujno potreben čas za študij prve baletne premiere v naslednji sezoni (A. Adam: Gusar). Zaradi

priprave baletnega koncerta (3.6.2020) je bilo z dnem 27.5.2020 pozvanih na delo 8 plesalk in plesalcev, asistent koreografa in tajnica baleta; zaradi priprav nastopov na festivalu Junij v Ljubljani (12. In 14. 6.2020) in začetka priprav na premiero je bilo z dnem 8.6.2020 dodatno pozvanih 29 članic in članov baletnega ansambla, med njimi trije asistenti koreografa in z dnem 25.6.2020 še preostalih 7 plesalk in plesalcev. Tako ne drži, da se vodstvo po koncu epidemije ni potrudilo iskati rešitve, le da je pri iskanju rešitve upoštevalo dejanske potrebe in tudi dejstvo, da konec epidemije še ne pomeni konec nevarnosti širjenja virusa in je vodstvo zato sledilo namenu, da se je v hiši nahajalo samo najnujnejše število oseb, Ob tem želim poudariti, da je bilo sprva, ob začetku epidemije, vsem plesalkam in plesalcem odrejeno delo na domu v obdobju od 16.3. do 21.4.2020 in v nadaljevanju pet dni odsotnosti z nadomestilom plače (40/1-6 člen Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti).

- Mlajše člane baletnega ansambla mečejo iz zasedb in jih nadomeščajo z zunanjimi plesalci, večinoma na Rodetov predlog.

Nihče od mladih plesalcev ni bil nikoli »vržen« iz zasedbe. Drži pa, da je včasih kakšen plesalec sprva bil predviden v zasedbi in je svojo vlogo pripravljal, pa sem med spremljanjem študija vloge ocenil, da obvladovanje vloge ne bo doseglo pričakovane ravni kvalitete in zato plesalec ni bil vključen v izvedbeno zasedbo predstave. Prepričan sem, da s tem nisem prekoračil pooblastil za vodenje umetniško strokovnega dela na področju baleta. Kvečjemu nasprotno, sledil sem »naravni« vlogi vsakega umetniškega vodje v vsakem umetniškem ansamblu, t.j. skrbi za strokovnost in kvaliteto dela umetniškega ansambla. Kot sem že uvodoma navedel, tovrstne odločitve sprejemam samostojno in nikoli na predlog g. Rodeta.

- Baletni plesalci opozarjajo na neustrezne higienske razmere v garderobah (pajčevine, mravlje), vodstvo ne stori ničesar.

Opažanja glede higienskih razmer sem prenesel ravnatelju in vodji OE Tehnika in prepričan sem, da se bo kvaliteta čiščenja garderob izboljšala.

- Vodstvo baleta ne komunicira, ansambla ne obvešča o ničemer.

Navedba sindikata Glosa, da vodstvo baleta ne komunicira z ansamblom, je popolna neresnica, sej sam s plesalci tudi v času karantene vodil redno komunikacijo.

- Baletni ansambel ima vaje tudi po 6 ur nepretrgoma, z le 3-kratnim 5-minutnim odmorom, kar je v nasprotju z normativi varnega in zdravega dela in s predpisi.

Proces dela na vajah je v domeni koreografov, asistentov koreografa ali v zavodu zaposlenih ne več aktivnih plesalk in plesalcev v vlogi baletnih mojstrov in resničnost očitane bom preveril z asistenti. S tem v zvezi podarjam, da trajanje vaj (6 ur) ni sporno, saj je dopustno in kot tako opredeljeno v veljavnem internem *Pravilniku o delovnem času orkestra, baletnega ansambla, opernega zbora in opernih ter baletnih solistov* v primeru študija nove predstave. O tem, da naj bi se ne upoštevala obvezna dolžina odmorov glede na dolžino vaje, sem izvedel šele iz dopisa sindikata Glosa, sicer bi bil na to pozoren že prej in bi zagotovil, da se določbe prej navedenega pravilnika spoštujejo v celoti, tudi kar se tiče dolžine odmorov. Ne morem se znebiti občutka, da mi je bila zadeva zamolčana, kar bi utegnilo voditi v mnenje, da posamezni člani baletnega ansambla namerno ne izkoriščajo možnosti komunikacije z menoj.

- Za plesanje baletnih vložkov v opernih predstavah se najema zunanje goste brez baletne izobrazbe, zaposlenim baletnim plesalcem, ki po navadi plešejo te vloge, pa pišejo prosto in jim ne omogočajo opravljanja pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja.

Takšna praksa je za posamezne operne predstave veljala prej. Že od začetka opravljanja funkcije po pooblastilu postopoma nadomeščam zunanje goste s člani baleta.

Petar Đorčevski,
umetniški vodja baleta po pooblastilu

V Ljubljani, 13. 7. 2020

Tomaž Rode
Gradišče XXV/16
1291 Ljubljana – Škofljica

Datum: 13. julij 2020

Spoštovani
Staš Ravter
Ravnatelj JZ SNG Opera in balet Ljubljana
Župančičeva 1
1000 Ljubljana

ZADEVA: Podaja pripomb na dopis, ki ga je Sindikat Glosa 2. julija 2020 poslal Vladi Republike Slovenije

Spoštovani ravnatelj JZ SNG Opera in balet Ljubljana, g. Staš Ravter!

Zaprosili ste me za podajo pripomb na dopis, ki ga je Sindikat Glasa 2. julija 2020 poslal Vladi Republike Slovenije. A je na začetku potrebno pojasniti bistvo ne le pričujočega dopisa, pač pa celotne "agonije" zoper posameznike vodstva zavoda in tudi zoper mene kot predsednika Sveta taistega zavoda.

Že nekdanji ravnatelj, Peter Sotošek Štular, je v času svojega mandatovanja Svet zavoda opozarjal, da SNG Opera in balet Ljubljana vodijo sindikati. Pritiski predvsem sindikata Glosa, pa njemu lojalnega člana Sveta, ki je za svoje zasluge v okviru delovanja organa leta 2019 prejel Glosin klobuk, so se potem raznih prijav inšpekcijskim službam, KPK-ju, do vlaganja individualnih kazenskih ovadb stopnjevale do mere, da je situacija v zavodu postala skorajda nevzdržna.

Sam v popolnosti podpiram sindikate, ko gre za njihovo delovanje v okviru pristojnosti, vendar pa so ti že zdavnaj močno presegle meje pristojnosti, skladnih z zakoni in Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti.

Ko je leta 2019 vodenje zavoda prevzel ravnatelj Ravter, sprva kot v.d. ravnatelja, od februarja 2020 pa kot ravnatelj s polnim mandatom, je sprva kazalo, da se situacija umirja. Nenazadnje je Ravter takoj po prihodu pričel izvrševati številne neizvršene sklepe Sveta iz preteklosti, po več kot osmih letih neprestanega opozarjanja uredil popravilo strehe stavbe v kateri deluje zavod, rešil problem tedanjega vodje tehnike, česar vsaj trije predhodni ravnatelji niso uspeli, s pristopom k urejanju politike marketinga so bile skorajda vse predstave nenadoma polno obiskane in še bi lahko našteval.

A se je zopet zapletlo, in sicer pri pritožbi zoper odločbo o pridobitvi naziva Operni pevec-prvak, ki jo je vložil v zavodu zaposleni operni pevec Sašo Čano. Zastopal ga je odvetnik sindikata Glosa. Zadeva je dobila nepredstavljljive razsežnosti, ko smo nekateri člani Sveta ugoditvi zadnje pritožbe nasprotovali, ker je ocenjevanje vloge v diskreciji umetniškega vodje, pa čeprav je bil ta na predlog Ministrstva za kulturo v preteklem mandatu imenovan po pooblastilu. Tudi postopkovnih nepravilnosti Svet ni ugotovil. Ne morem trditi, da je za celotnim postopkom "bedel" sindikat Glosa, čeprav je bilo vsaj meni to več kot očitno. Na koncu je bilo doseženo, da se je izmed sedmih glasov s štirimi

glasovi ZA pritožbi Saše Čana ugodilo in mu je bil brez tehtne obrazložitve dodeljen naziv prvaka. Pa čeprav je eden od članov Sveta opozarjal, da s tem Svet mčno presega svoja pooblastila. (Natančno dogajanje v postopku je razvidno iz zapisnikov Sveta ter iz avdio posnetka sej).

Vendar moramo na zadevo gledati iz širšega zornega kota. Ker sam nisem želel slediti zahtevi sindikata Glosa, je bila zoper mene vložena ovadba na KPK, ker naj bi bilo bojda v konfliktu interesov, da sem hkrati predsednik Društva baletnih umetnikov Slovenije in član oz. predsednik Sveta JZ SNG Opera in balet Ljubljana. Potemtakem so namreč v konfliktu interesov tudi predstavnica MOL v Svetu s katerim JZ sodeluje, pa vodja programa resne glasbe, opera in baleta v Cankarjevem domu s katerim zavod redno sodeluje, pa predsednik DSS od katerega zavod nabavlja notni material za svoje predstave itd. Pa čeprav Sklep o ustanovitvi jasno narekuje, da se člani Sveta JZ imenujejo tudi iz vrst strokovnjakov s področja delovanja zavoda. Agonijo pa vodi prav član Sveta, v Svet izvoljen s strani zaposlenih, ki je v času ravnateljevanja Petra Sotoška Štulerja zoper JZ vložil kazensko ovadbo, a še naprej mirno sedel v organu upravljanja in nadzora, kot ga označuje Zakon o zavodih.

Če gremo korak dalje, naletimo na problem imenovanja umetniških vodij po pooblastilu, čeprav je ravnatelj Ravter Svetu jasno podal obrazložitev, da je to predlog Ministrstva za kulturo (MK) v preteklem mandatu, in sicer do trenutka spremembe Sklepa o ustanovitvi. Na sestanku na MKsem bil na zahtevo Ravterja prisoten tudi sam.

Še bi lahko našteval, a se raje naslonim na srž problema, katerega opis je kratek in jasen: Pred časom mi je veliki slovenski baletni umetnik, ki je že več let v pokoju dejal, da nad SNG Opera in balet Ljubljana lebdi prekletstvo. A to prekletstvo niso aktualno ali predhodna vodstva ampak tisti, ki želijo zavod voditi na način, da vodstvo in organi zavoda uresničijo vse, kar si zamislijo.

Ker poskuša aktualno vodstvo presekati dolgoletno prakso, se je zavod znašel v vojni.

V nadaljevanju odgovarjam na zapise, vezane name: odgovori na zapisano v dopisu Sindikata Glosa Vladi Republike Slovenije:

Zapisano je popolna neresnica. Zavod vodi ravnatelj Ravter, sam se v vodenje nikoli nisem vtikal. Dejstvo je, da je Svet zavoda ob nastopu Ravterja sklenil, da bo vodstvo podpiral v okviru svojih pristojnosti, z ravnateljem Ravterjem pa se medsebojno dogovarjava o sklicu sej Sveta in vsebinah dnevnih redov, s katerimi me Ravter podrobno seznanil.

Ker so posamezniki Sveta zavoda na pretekle ravnatelje in v.d. ravnatelje vršili pritiske, da se vodstvo ni sposobno dogovoriti za sodelovanja z nekaterimi inštitucijami, med katere sodi npr. Cankarjev dom, me je ravnatelj Ravter prosil, da prisostvujem sestankom, in sicer izključno z namenom, da bom Svetu zavoda lahko v primeru, če bo to potrebno, informacijo pojasnil iz prve roke. Konec koncev je bilo v preteklosti s strani posameznih članov Sveta neštetokrat izrečeno, da bi morala vodstvo zavoda in Svet delovati z roko v roki, zato sem se čutil dolžnega, da sledim Ravterjevi utemeljeni prošnji. Torej, ravnatelj Ravter mi tega ne dovoljuje ampak me za prisotnost prosi.

Absurd in neresnica neskončnih razsežnosti pa je nedvomno navedba, da mi ravnatelj dopušča, da zaposlenim neposredno dodeljujem naloge, ali da zaposlene preusmeri name, češ da jim bom dal navodila kako in kaj delati. Vsak nadaljnji komentar je odveč! Funkcije "Umetniški vodja po pooblastilu" si nisem izmislil jaz, predlagalo so jo službe Ministrstva za kulturo, potem ko je bil v postopku spremembe Sklep o ustanovitvi JZ SNG Opera in balet Ljubljana, saj so bile v njem ugotovljene pomanjkljivosti ravno iz vsebine imenovanja pomočnikov v.d. ravnatelja.

Tudi v vodenje baletnega ansambla se nikoli nisem vtikal, saj za kaj takega nisem ne pooblaščen, ne pristojen. Res pa je, da JZ že več deset let kontinuirano in predvsem uspešno sodeluje z Društvom baletnih umetnikov Slovenije (DBUS) in ne le v času, ko sem sam njegov predsednik. Konec koncev k sodelovanju zavezujeta oba ustanovna akta. Pri sodelovanju DBUS vsaj za čas mojega predsedovanja nikoli ni imel kakršnekoli koristi od JZ! Nasprotno. Če je DBUS vodil celoten proces organizacije aktivnosti ob 100-letnici slovenskega poklicnega baleta, ki smo jo praznovali v letih 2018/2019, je bil dolžan aktivnostim voditi skupaj z vsemi zavodi s področja baleta kot tistimi, ki se z baletom ukvarjajo kot s stransko dejavnostjo. Na koncu sem se primoran osloniti še na nedavni baletni koncert, ki ga je iz prazne dvorane SNG Opera in balet Ljubljana zaradi epidemije koronavirusa v živo prenašala TV Slovenija. Ravno zaradi tega koncerta so namreč v sindikatu Glosa dvignili ogromno prahu. A je zadeva povsem preprosta: DBUS je imel s TV Slovenijo dogovorjen termin snemanja že več kot leto dni, in sicer za televizijsko snemanje načrtovanega Mednarodnega baletnega koncerta, ki smo ga v letu 2020 prvič načrtovali prav v SNG Opera in balet Ljubljana (*v preteklih letih kar štirikrat v SNG Maribor in enkrat v Cankarjevem domu – še nikoli pa v SNG Opera in balet Ljubljana, čeprav smo v DBUS dolžni vsem baletnim inštitucijam posvečati enako pozornost*). Mednarodni baletni koncert je bil zaradi pandemije odpovedan. Čeprav smo se v času, ko naj bi se ta zgodil nahajli na koncu prvega vala epidemije, sem zaključil, da je za prepoznavnost baletne umetnosti vseeno neprecenljivo, če se balet v javnosti pojavi. Zato sem bil mnenja, da je pred več kot letom dni dogovorjen termin snemanja potrebno izkoristiti. Dejstvo je, da bi koncert lahko prenašali iz studia TV Slovenija, ker pa sem bil mnenja, da sem dolžan o tem že zaradi dejstva, da je bilo snemanje pred letom dni načrtovano v SNG Opera in balet Ljubljana obvestiti ravnatelja Ravterja, sva v pogovoru prišla do spoznanja, da bi bilo za JZ silnega pomena, če bi koncert posneli v njega dvorani. In tako je nastala koprodukcija v primeru baletnega koncerta z naslovom Nismo pozabili na vas, za katerega je DBUS angažiral izključno plesalce iz vrst samozaposlenih v kulturi, ki pa za plačilo niso prejeli bajnih zneskov, razen za tiste, ki menijo, da je avtorski honorar v višini 100 eur previsok za izvajalca vrhunske umetnosti! Vaj nikoli nisem zahteval, to je neresnica. Res pa je, da so plesalci izrazili željo po delu, zato smo skladno s sproščanjem ukrepov zoper preprečevanja širjenja okužbe z novim koronavirusom in ob dejstvu, da je bilo SNG Opera in balet Ljubljana še zaprto, najeli baletno dvorano in plesalcem dali možnost, da po skoraj treh mesecih vadbe ob kuhinjskem pultu le omogočimo primeren proctor za vadbo, v katero jih nihče ni silil. Zaključek: od samega baletnega koncerta, ki je imel po podatkih, ki smo jih prejeli od TV Slovenija daleč največjo gledanost v vsej zgodovini baleta v Sloveniji, največjo korist ravno JZ SNG Opera in balet Ljubljana!

Ena od navedb pa le drži, in sicer, da sem pred več kot dvema letoma na eni od sej Sveta zavoda podal predlog za spremembo Sklepa o ustanovitvi JZ, in sicer v segmentu pogojev za imenovanje Pomočnika ravnatelja za umetniško vodenje baleta. S tedanjo umetniško voditeljico Baleta, Sanjo Nešković Peršin sva ugotovila, da se je z ustanovitvijo študija za baletne pedagoge na privati izobraževalni ustanovi Alma Mater Europaea krog morebitnih kandidatov zožil na le nekaj ljudi in bi bilo zato smiselno podati predlog za spremembo pogojev za imenovanje Pomočnika ravnatelja za umetniško vodenje Baleta v Sklepu o ustanovitvi. Konec koncev je predlog nato podalo vodstvo, celotni postopek pa vodi Ministrstvo za kulturo. V celotnem procesu morebitne spremembe sem bil na sestanek povabljen zgolj enkrat. In da, sam stojim za tem, da se mi zdi sila pomembno, da Balet vodijo dejanski strokovnjaki, ki poznajo ustroj dela baletnega ansambla.

Še en absurd v trditvah neresnic brez meja predstavlja navedba, da Umetniškemu vodji

baleta po pooblastilu Petru Đorčevskemu predlagam nadomestitve mladih plesalcev v zasedbah.

Zaključek:

V dopisu so navedene neresnice, s katerimi me poskušajo deskreditirati, ob tem pa hudo blatijo moje ime. Še huje pa je, da blatenju javnega zavoda SNG Opera in balet Ljubljana ne vidim konca. Slednje bi lahko imelo za zavod dolgoročne posledice. V danem trenutku se soočamo z enim samim vprašanjem: kdo bo v prihodnje dejansko vodil JZ SNG Opera in balet Ljubljana? Vodstvo zavoda ali reprezentativni sindikati ali celo nekateri njemu pripadni posamezniki?

Osebnostno do zavoda čutim pripadnost, na kraj pameti pa mi ne pade, da bi ga poskušal voditi. Morda se za kaj takega odločim v prihodnosti, dandanes pa zagotovo ne. Moje osebno mnenje je, da je ravnatelj Ravter s svojimi dejanji vodenja, ki jih poznam kot predsednik Sveta zavoda, dokazal svojo sposobnost. Če v preteklosti ni bilo dopuščeno delati Petru Sotošku Štularju, Rajku Meserku itd. je morda čas za razmislek, da pustimo delati Ravterju. Napake delamo vsi, so človeške. Kdor ne deluje jih ne more delati. Prepričan pa sem, da bi bilo napak v času preteklih vodstev manj, če se nanje nebi izvajal neprestani hud pritisk, pritisk, ki je podoben aktualnemu. In konec koncev imamo ministrstvo in razne organe, ki ugotavljajo napake skladno s svojimi pooblastili. Čas samoupravljanja je daleč za nami in čas je, da se ga dokončno rešimo. Vsak ima svoje dolžnosti in pravice in dokler deluje skladno z njimi, do problemov ne more prihajati.

S spoštovanjem,
Tomaž Rode

